

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. d)
Economie

Varianta 1

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

СУБЈЕКАТ I (30 бодова)

A. Напишите, на испитном папиру, слово које одговара тачном одговору за сваку од доле наведених тврдњи. Само један одговор је тачан.

1. Чињеница да су сировине ограничене претпоставља:

- a. константност система економских сировина
- b. стално смањење добара за производњу
- c. недостатак сировина у односу на потребе
- d. немогућност процене еволуционе тежње сировина **3 бода**

2. Уравнотежена цена која се ствара на специјализованом тржишту:

- a. је цена где недостатак потражње постаје једнак са недостатком понуде
- b. је супериорна цени код које се региструје вишак понуде
- c. је цена где вишак потражње постаје једнак са вишком понуде
- d. је супериорна цени код које се региструје вишак потражње **3 бода**

3. Ако тотална корисност првих пет потрошених лименки једног добра је 60, ивична корисност шесте потрошене лименке је:

- a. мања од 60 задовољавајућих јединица
- b. већа од 60 задовољавајућих јединица
- c. једнака са 60 задовољавајућих јединица
- d. у негативној зони задовољавајућих јединица **3 бода**

4. Ако је субституција / замена производних фактора ефикасна, онда ће ивична стопа заменљивости бити:

- a. позитиван и супраунитаран однос
- b. позитиван и унитаран однос
- c. негативан и супраунитаран однос
- d. позитиван и субунитаран однос **3 бода**

5. Ако се у T_1 у односу на T_0 производња повећава за 25%, а потрошња радног фактора јесте за 1,25 пута већа, онда је ефикасност радног производног фактора:

- a. нула
- b. опадајућа
- c. растујућа
- d. константна **3 бода**

6. Врста тржишта у оквиру којег постоје бројни пољопривредни произвођачи шећерне репе и мали број фабрика које да купе ову примарну сировину за производњу шећера, је специфична:

- a. монополистичкој конкуренцији
- b. олигопсонској конкуренцији
- c. монополској конкуренцији
- d. олигополској конкуренцији **3 бода**

B. За сваку тврдњу напишите, на испитном папиру, одговарајући број и напишите поред њега слово **A**, ако мислите да је тврдња тачна, или **F**, ако мислите да је тврдња нетачна:

1. Субјекат власништва је критеријум у зависности од којег се утврђују облици власништва.
2. Трошак процеса одабира представља најбољу жртвовану алтернативу у активност задовољавања неких неограничених потреба са ограниченим сировинама.
3. Ако је ивична продуктивност једног производног фактора већа од његове просечне продуктивности, онда просечна продуктивност опада.

4. Ако производња расте брже него варијабилни трошак, онда просечни фиксни / непроменљиви трошак опада.
5. Ако је цифра пословања константна, а трошак производње расте, онда добијени профит/добит произвођача опада.
6. Могуће је да добијени супрапрофит неког предузећа буде ниже вредности од обичног профита, а да активност/делатност дотичног предузећа буде исплатива. **12 бодова**

СУБЈЕКАТ II

(40 бодова)

1. Препишите на испитном папиру, ниже наведену табелу:

Месец	Апсолутна измена производње (ком.)	Апсолутна измена броја машинерија (бр. машинерија)	Ивична продуктивност фиксног капитала (ком./машинерија)
март	100	20	
април	200		4
мај		90	3
јуни	300	150	

а) Попуните слободне просторе из дате табеле, наводећи и формулу на основу које сте израчунали.

б) Израчунајте за мај месец, ивичну продуктивност фиксног капитала, изражену у новчаним јединицама, знајући да је цена једног произведеног комада 20 н.ј. (u.m.). **18 бодова**

2. Један кредит од 100 млд. н.ј. даје се на 4 година, са годишњом каматном стопом од 20%. Кредит се исплаћује у четири једнаких годишњих плаћања, а камата се уплаћује годишње.

а) Наведите:

- Плаћену цену (у н.ј.) како би располагао од 100 н.ј. добијених као зајам за период од годину дана;
- износ кредита враћен у трећој години.

б) Одредите, тако што ћете написати алгоритам који се користи за извођење прорачуна и навести значење нотација у коришћеним формулама:

- 1) одговарајућу камату треће године кредита;
- 2) укупан износ враћен банци на крају свих четири година кредита.

22 бодова

СУБЈЕКАТ III

(20 бодова)

Одговорите на сваки од следећих захтева:

1. Дат је следећи текст: *Проблеми које проучава економска наука, су углавном везани за начин употребе/коришћење ретких сировина ради задовољавања људских потреба. Сировине се користе у процесу производње материјалних добара и у остваривању услуга које користе економски потрошачи/купци да би задовољили систем потреба.*

а) Формулишите главну идеју текста.

б) Наведите четири економска концепта из датог текста.

с) Наведите по једну карактеристику за два концепта наведена у подтачки б).

12 бодова

2. Знајући да промене настале на одређеном тржишту утичу и на тржишта повезана са њим, наведите који ће ефекат имати повећање продајне цене на тржишту продфактора на задовољавајућој понуди и на цену сатисфактора.

8 бодова